

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Ing. Š. H.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. L. H., advokátom so sídlom v B., proti žalovaným **1/ P. O.**, **2/ V. O.**, obom bývajúcim v R.R. a zastúpeným JUDr. M. M., advokátkou so sídlom v B., **o určenie vlastníckeho práva**, vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 4 C 956/2008, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. októbra 2010 sp. zn. 6 Co 239/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ trovy dovolacieho konania 77,29 € k rukám JUDr. M. M., advokátky so sídlom v B., do 3 dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Pezinok rozsudkom z 19. mája 2010 č.k. 4 C 956/2008-141 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k.ú. R., okres S.R., zapísanej na LV č. X., parc. č. X. vo výmere X. m², druh pozemku zastavaná plocha, parc. č. X. vo výmere X. m² druh pozemku zastavaná plocha v podiele 2/14 a uloženia povinnosti žalovaným 1/ a 2/ tieto nehnuteľnosti vypratať. Žalovaným 1/ a 2/ priznal náhradu trov konania, o ktorých výške si vyhradil rozhodnúť samostatným uznesením. Rozhodol tak po zistení, že kúpna zmluva z 20. júla 2010, ktorou žalobkyňa previedla svoje spoluvlastnícke právo k označeným nehnuteľnostiam v podiele 2/14 na žalovaných 1/, 2/ je platná a účinná. Keďže neboli preukázané žiadne skutočnosti,

ktoré by robili kúpnu zmluvu neplatnou, nebolo možné žalobe o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vyhovieť.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 28. októbra 2010 sp. zn. 6 Co 239/2010 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Žalobkyňu zaviazal nahradiť žalovaným trovy odvolacieho konania vo výške 112,85 €. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku, ako aj s jeho právnymi závermi a konštatoval jeho správnosť (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Rozsudok odvolacieho súdu napadla žalobkyňa dovolaním, prípustnosť ktorého odôvodnila § 237 písm. f/ O.s.p. a jeho dôvodnosť § 241 ods. 2/ písm. c/ O.s.p. Poukazovala na to, že podstatnou okolnosť dôležitou pre posúdenie veci bola skutočnosť, že kúpna zmluva z 20. júla 2001 nebola tou kúpnu zmluvou, ktorú jej účastníci pôvodne podpísali, nakoľko bolo v konaní preukázané, že po podpise a schválení kúpnej zmluvy účastníkmi došlo zo strany žalovaného 1/ bez vedomia a súhlasu ostatných účastníkov zmluvy k manipulácii s jej s textom. Súd prvého stupňa túto podstatnú skutočnosť vyhodnotil ako postup v súlade so zákonom a kúpnu zmluvu považoval za platnú. S týmto nesprávnym právnym názorom súdu prvého stupňa sa plne stotožnil aj odvolací súd, majúc za to, že tento je správny a zákonný. Žalobkyňa v dôsledku tohto nesprávneho právneho názoru bola vylúčená z realizácie svojich procesných práv pred odvolacím súdom, čím jej bola odňatá možnosť konať pred odvolacím súdom. Ak by odvolací súd nariadil pojednávanie, mala by právo podať mu návrh na zopakovanie dokazovania, najmä kúpnu zmluvou, ktorú žalovaný 1/ zmenil po podaní návrhu na vklad, ako aj oboznámením jeho výpovede. Namietala tiež, že odvolací súd náležite neprejednal jej odvolanie a vo svojom rozhodnutí sa vôbec jeho obsahom nezaoberal. Rozhodnutie je tak neurčité a nezrozumiteľné, pretože odvolací súd neuviedol, prečo konkrétnym častiam odvolania nevyhoveli a neuviedol ani právne úvahy, ktorými sa riadil, keď odvolacím námietkam nevyhoveli. Týmto došlo k porušeniu jej práv účastníka konania, lebo riadne zdôvodnené rozhodnutie odvolacieho súdu je súčasťou práva na spravodlivé a zákonné súdne konanie. Odvolací súd svoj právny názor založil na § 219 ods. 2 O.s.p., na základe ktorého len konštatuje, že prvostupňový súd v napadnutom rozhodnutí vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, správne zistil skutkový stav veci, ktorý tiež po právnej

stránke správne posúdil a že svoje rozhodnutie veľmi podrobne a náležite odôvodnil. Takéto odôvodnenie rozhodnutia odvolacím súdom však nekorešponduje s právom účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia, pretože rozhodnutie odvolacieho súdu nedáva odpoveď na zásadné námietky žalobkyne, ktoré spochybňujú právne závery žalobkyňou napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa. V ďalšej časti dovolania podrobne rozoberala okolnosti nasledujúce po podpise kúpnej zmluvy a následky doplnenia textu zmluvy žalovaným 1/. Zároveň odkázala aj na dôvody svojho odvolania proti prvostupňovému rozhodnutiu a žiadala, aby dôvody odvolania boli považované aj za dôvody jej dovolania, pretože tam uvedené skutočnosti považuje za rozhodujúce a zakladajúce dovolací dôvod. Z uvedených dôvodov žiadala zrušiť napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, prípadne aj rozsudok súdu prvého stupňa a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie.

Žalovaní vo vyjadrení k dovolaniu navrhli dovolanie ako neprípustné odmietnuť, alternatívne dovolanie v celom rozsahu zamietnuť a priznať náhradu trov dovolacieho konania v sume 242,82 €. Uviedli, že k odňatiu možnosti žalobkyne konať pred súdom nedošlo, pretože postup odvolacieho súdu, ktorý nenariadil pojednávanie, bol v súlade s § 214 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorá je zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu,

ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. V zmysle § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Žalobkyňa dovolaním napadla rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky žiadneho z vyššie uvedených rozsudkov. Prípustnosť jej dovolania preto z ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Prípustnosť dovolania žalobkyne by v danom prípade prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Dovolací súd so zreteľom na § 242 ods. 1 O.s.p. skúmal, či prípustnosť dovolania nezakladá niektorá z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že z hľadiska § 237 O.s.p. nie je právne významné samo tvrdenie účastníka, že došlo k určitej procesnej vade, ale len zistenie, že k namietanej vade skutočne došlo.

Dovolateľka procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ O.s.p. nenamietala a vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania a vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mali dopustiť súdy oboch nižších stupňov, sa dovolací súd osobitne zamerl na otázku, či postupom súdov nebola dovolateľke odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie procesne nesprávny postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu procesných oprávnení, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok.

Dovolateľka namieta, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť pred súdom konať tým, že odvolací súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania, v dôsledku čoho nemohla navrhnúť zopakovanie dôkazov. Dovolací súd zo spisu nezistil, že by v konaní pred súdmi nižších stupňov došlo k takejto procesnej vade.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 15. októbra 2008, na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. ale v ostatných prípadoch (než sú uvedené v § 214 ods. 1 O.s.p.) môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

O tom, či v prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje ustanovenie § 214 ods. 1 O.s.p., odvolací súd nariadi odvolacie pojednávanie alebo toto pojednávanie nenariadi, rozhoduje súd, pričom nie je viazaný návrhom účastníka na nariadenie pojednávania ani nesúhlasom účastníka s rozhodnutím o odvolaní bez nariadenia pojednávania. Z dovolaním napadnutého rozhodnutia vyplýva, že a/ odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, b/ súd prvého stupňa rozhodol po nariadení pojednávania, c/ so zreteľom na povahu prejednáwanej veci nič nenasvedčuje tomu, že by nariadenie odvolacieho pojednávania vyžadoval dôležitý verejný záujem. Vzhľadom na to nebolo povinnosťou odvolacieho súdu nariadiť na prejednanie odvolania pojednávanie. Pre úplnosť treba dodať, že

účastníci boli riadne upovedomení o čase a mieste verejného vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu spôsobom, ktorý zodpovedá zákonu (§ 156 ods. 3 O.s.p.). Postupom odvolacieho súdu, ktorý sa nepriečil zákonu, nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti dovolateľky konať pred súdom. Neopodstatnená je preto jej námietka, že namietaným postupom odvolacieho súdu došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Dovolateľka ďalej zastáva názor, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. aj tým, že v dôsledku nesprávneho právneho názoru prvostupňového súdu, ktorý si osvojil aj odvolací súd, bola vylúčená z realizácie svojich procesných práv pred odvolacím súdom. V tejto súvislosti treba uviesť, že ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu (s jeho procesným postupom v konaní, so samou procedúrou prejednávania veci súdom) a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právnym posúdením veci súdom, ktoré spočíva v aplikácii hmotnoprávneho alebo procesného predpisu na zistený skutkový stav, a ktoré je vyjadrené v samotnom v rozhodnutí, sa vo všeobecnosti účastníkovi tohto konania neodníma možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je v rozhodovacej praxi senátov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky všeobecne považované (iba) za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov samo o sebe nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011), lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd neznemožňuje účastníkovi konania realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia a neodníma mu možnosť pred súdom konať.

Dovolateľka namieta aj nedostatky odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, ktoré nekorešponduje s právom účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia a okrem iného vytýka, že sa nevyporiadal s jej odvolacími námietkami. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia je judikatúrou odvolacieho súdu (R 111/1998) považovaná za tzv. inú vadu. Právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti súdneho rozhodnutia súdu nižšieho stupňa ako dôvodu zakladajúceho tzv. inú vadu konania vyplýva aj z ďalších rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (vid' napríklad sp. zn. 1 Cdo 135/2010, 2 Cdo 137/2010, 3 Cdo 96/2011, 4 M Cdo 5/2009, 5 Cdo 216/2010, 7 Cdo 55/2011). Takáto tzv. iná vada konania je síce relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), prípustnosť dovolania ale nezakladá. Uvedený dovolací dôvod možno úspešne uplatniť len v procesne prípustnom dovolaní (o tento prípad ale v preskúmvanej veci nešlo).

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie žalobkyne podľa Občianskeho súdneho poriadku procesne neprípustné. Dovolací súd preto jej dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie neprípustné.

V dovolacom konaní vzniklo procesne úspešným žalovaným 1/, 2/ právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyne, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaní vo vyjadrení k dovolaniu požiadali o priznanie náhrady trov dovolacieho konania a požadovanú náhradu vyčíslili. Najvyšší súd Slovenskej republiky im v súlade so zaužívanou praxou odvolacieho súdu priznal náhradu trov dovolacieho konania vo výške zodpovedajúcej odmene advokáta za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie k dovolaniu zo 17. februára 2011 vypracované advokátkou, ktorá ich zastupovala už na súdoch nižších stupňov). Vychádzal z § 11 ods. 1 písm. a/, § 13 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení vyhlášky č. 232/2010 Z.z. (1/13 výpočtového základu, t.j. 57 €, znížená o 50 % v zmysle § 13 ods. 2 vyhlášky, t.j. za jeden úkon právnej služby sadzba tarifnej odmeny činí 28,50 € bez DPH). Celková náhrada trov právneho zastúpenia

v dovolacom konaní pre oboch žalovaných za jeden úkon právnej služby spolu s režijným paušálom predstavuje 64,41 € (2x 28,50 + 7,41) a spolu s DPH 77,29 € (64,41 + 12,88).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. septembra 2011

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková